

Hrabrost

Radost opasnog življenja

OSHO

Smjernice za novi način života

HARŠA - BREGANA
2015. godina

SADRŽAJ

UVOD	7
ŠTO JE HRABROST?	13
Tao hrabrosti	14
Put srca	18
Put inteligencije	26
Put povjerenja	32
Put nevinosti	42
KAD VAM NEŠTO NOVO POKUCA NA VRATA – OTVORITE!	61
HRABROST LJUBAVI	71
To nije odnos, već stanje bića	83
Ovaj je kolač tako ukusan!	85
Svijet bez granica	91
Ni lako ni teško, već naprosto prirodno	95
ISTUPITE IZ GOMILE	105
Politika brojeva	109
Slušajte svoje “unutarnje čulo”	111
Sloboda “od”, sloboda “za”	116
Pronađite svoje izvorno lice	118

RADOST OPASNOG ŽIVLJENJA	125
Ma što činili, život je misterij	131
Život je uvjek u divljini	134
Najveća hrabrost: nema početka, nema kraja	138
U POTRAZI ZA NEUSTRAŠIVOŠĆU	155
Tehnike meditacije i odgovori na pitanja	155
Meditacija za strah od praznine	174
Meditacija za razbijanje starih obrazaca straha	175
Meditacija za povjerenje	177
Meditacija za preobražavanje straha u ljubav	178
Posljednje pitanje: strah od Boga	179
O AUTORU	191
OSHO MEĐUNARODNI CENTAR ZA MEDITACIJU	195

ŠTO JE HRABROST?

U početku nema velike razlike između kukavice i hrabre osobe. Jedina je razlika u tome što kukavica sluša svoje strahove i prati ih, a hrabar ih sklanja u stranu i ide naprijed. Hrabar čovjek odlazi u nepoznato usprkos svim strahovima.

Hrabrost je odlazak u nepoznato usprkos svim strahovima. Hrabrost nije odsutnost straha. Strah nestaje ako ste stalno sve hrabriji i hrabriji. To je krajnje iskustvo hrabrosti – neustrašivost: to je aroma hrabrosti koja je postala apsolutna. Ali u početku nema velike razlike između kukavice i hrabrog. Jedina je razlika u tome što kukavica sluša svoje strahove i prati ih, a hrabar ih sklanja u stranu i ide naprijed. Hrabar čovjek odlazi u nepoznato usprkos svim strahovima. On poznaje te strahove, oni su prisutni.

Što je um? Um je sve ono što znate. On je prošlost, on je ono mrtvo, ono što je bilo. Um nije ništa drugo doli akumulirana prošlost, sjećanje. Srce je budućnost; srce se uvijek nada, srce je uvijek u budućnosti. Glava razmišlja o prošlosti dok srce sanja o budućnosti.

Budućnost se tek treba dogoditi. Budućnost će tek doći. Budućnost još uvijek ima potencijal – doći će, dolazi. Svaki trenutak budućnosti postaje sadašnjost, a sadašnjost postaje prošlost. Prošlost nema potencijal; ona je iskorištena. Već ste se odmakli od nje – iscrpljena je, mrtva, nalik grobu. Budućnost je poput sjemena: dolazi, uvijek dolazi, uvijek se proteže i susreće sa sadašnjošću. Uvijek se kreće. Sadašnjost nije ništa drugo doli pokret u budućnost. Ona je korak koji ste već načinili; ona ide u budućnost.

Svi na svijetu žele biti istiniti, jer to samo po sebi donosi toliko radosti i sreće – zašto bi netko htio biti lažan? Morate imati hrabrosti da malo dublje zagrebete; zašto se bojite? Što vam to svijet može učiniti? Ljudi će vam se možda smijati, to će im goditi – ali smijeh je uvijek lijek, zdrav je. Možda će misliti da ste ludi... Samo zato što misle da ste ludi ne znači da ćete zaista poludjeti.

Ali, ako ste autentični u svojoj radosti, u svojim suzama, u svom plesu, prije ili poslije pojavit će se ljudi koji će vas razumjeti, koji će se možda i pridružiti vašoj karavani. Što se mene tiče, ja sam na put krenuo sam, a potom mi se s vre-

Srce je uvijek
spremno riskirati,
srce je kockar.
Glava je biznismen.
Glava uvijek računa
– lukava je.

krajeva, nijedan trud nije uza-ludan; svaki trud doprinosi vr-huncu vašega razvoja.

Ne oklijevajte, ne brinите previše o tome hoćete li pogriješiti. To je jedan od problema: ljudi su naučeni da nikada ne čine ništa pogrešno, pa stoga postaju suz-držani, oklijevaju, boje se, toliko strahuju od pogrešaka da se naposljetku okamene. Ne mogu se pokrenuti, jer možda se dogodi nešto loše. Tako postaju poput kame-nja, gube svaki pokret.

Griješite što više možete, imajući na umu samo jedno: ne ponavljajte istu pogrešku. Na taj ćete se način razvijati. Sloboda je ići stranputicom, dostojanstvo je ići čak i protiv Boga. Ponekad je prekrasno ići protiv Boga. Tako ćete “razvititi kralježnicu”; postoje milijuni ljudi – beskičmenjaci.

Zaboravite sve što su vam govorili: “Ovo je ispravno, ovo je pogrešno.” Život nije tako fiksiran. Ono što je danas ispravno sutra može biti pogrešno; ono što je pogrešno u ovom trenutku već u sljedećem može postati ispravno. Život se ne može svesti u kalupe; ne možete ga tako lako etiketirati. Život nije apoteka u kojoj svaka boćica ima naljepnicu pa znate što je što. Život je misterij: u jednom trenutku nešto se slaže i tada je ispravno; u sljedećem je trenutku “Gangesom proteklo toliko vode” da se više ne slaže, i tada je pogrešno.

Buddha je Buddha,
Krišna je Krišna,
a vi ste vi. I ni u
kom pogledu niste
manji od bilo koga
drugog. Poštujte
sebe, poštujte svoj
unutarnji glas i
slijedite ga.

Ako ste pak inteligentni, spremni ste poći u nepoznato, jer znate da ćete, čak i da cijeli svijet nestane i da ostanete u nepoznatom, uvijek moći naći mjesto za sebe. Umjet ćete načiniti sebi dom u nepoznatom. Vjerujete vlastitoj inteligenciji. Sumnja je na oprezu; inteligencija je otvorena jer zna: "Što god se dogodi, moći ću prihvati izazov i prikladno reagirati." Osrednji um nema tu vjeru u sebe. Znanje je osrednje.

Inteligencija znači biti u stanju neznanja; ona je svijest i nije kumulativna. Svaki trenutak koji se dogodi nestaje; ne ostavlja za sobom trag, nikakav egzistencijalni trag. Čovjek iz njega izlazi ponovno čist, opet nevin, ponovno kao dijete.

Ne pokušavajte razumjeti život! Živite ga! Ne pokušavajte razumjeti ljubav. Prepustite joj se! Tada ćete znati i to će znanje proisteći iz iskustva. To znanje nikada neće uništiti misterij; što više znate, više vam ostaje da saznate. Život nije problem. Ako ga takvim doživljavate, idete u pogrešnom smjeru. Život je misterij koji treba živjeti, kojega treba voljeti, iskusiti.

Štoviše, um koji uvijek zahtijeva objašnjenja je uplašen um. Zbog velikog straha želi da mu se sve objasni. Ne može

Povjerenje
je najveća
inteligencija.

Zašto ljudi nemaju
povjerenja?
Zato što ne
vjeruju vlastitoj
inteligenciji.
Plaše se, boje se da
će biti obmanuti.

KAD VAM NEŠTO NOVO POKUCA NA VRATA – OTVORITE!

Novo je nepoznato. Možda je prijatelj, možda je neprijatelj – tko zna? I ne možete znati! To ćete otkriti samo ako dopustite; zbog toga se javljaju strepnja i strah.

Novo ne potjeće od vas, već dolazi izvana. Novo nije dio vas. Radi se o cijelokupnoj vašoj prošlosti. Novo vas prekida i stoga se pojavljuje strah. Živjeli ste na jedan način, mislili ste na jedan način, od svojih vjerovanja načinili ste ugodan život. Tada vam nešto novo pokuca na vrata, i vaš će se obrazac poremetiti. Dopustite li novome da uđe, više nikada nećete biti isti. Novo će vas preobraziti.

HRABROST LJUBAVI

Strah nije ništa drugo doli odsutnost ljubavi. Radite s ljubavlju, zaboravite na strah. Ako dobro volite, strah nestaje.

Ako volite duboko, straha nema. Strah je negativnost, odsutnost. To bi vam trebalo biti jasno. Zanemarite li to, nikada nećete razumjeti prirodu straha. On nalikuje tami. Tama ne postoji, to je samo privid. Štoviše, tama je odsutnost svjetlosti. Svjetlost postoji: uklonite svjetlost, i imate tamu.

Tama ne postoji, nju ne možete ukloniti. Možete činiti što god hoćete, ali nećete je moći ukloniti. Ne možete je donijeti, ne možete je odbaciti. Želite li nešto učiniti s tamom, morat ćete nešto učiniti sa svjetlošću, jer utjecati se može samo na ono što postoji. Ugasite svjetlo, i tu je tama; upalite svjetlo, i nema tame – ali vi, ustvari, utječete na svjetlost. S tamom ništa ne možete učiniti.

ga do te mjere da žrtva nikada neće ni primijetiti da živi lažnim životom, pseudoživotom, da ne živi onako kako je htjela; da živi nešto sintetičko, plastično, da to nije njezina prava duša. Upravo su stoga milijuni ljudi tako nesretni – zato što na neki način osjećaju da su skrenuli s puta, da nisu ono što jesu, da je nešto krenulo naopako...

Ljubav je jednostavna ako se djetetu dopusti da raste prirodno. Pomogne li se djetetu da bude u skladu s prirodom i u harmoniji sa samim sobom, ako dijete dobije svu moguću podršku i njegu, ako ga potičete da bude prirodno i da bude ono što jest, svjetlost za sebe, tada je ljubav jednostavna. Čovjek će tada biti ispunjen ljubavlju!

Mržnja će tada biti skoro nemoguća, jer prije negoli nekoga zamrzite, prvo morate stvoriti otrov u sebi. Drugome možete nešto dati samo ako to imate. Mrziti možete samo ako ste ispunjeni mržnjom. Biti pun mržnje znači prolaziti kroz pakao. Biti pun mržnje isto je kao gorjeti u vatri. Ako ste puni mržnje, znači da prvo povređujete sebe. Prije nego što povrijedite nekog drugog morate povrijedi-

Zamislite svijet u kojem svi koriste sto posto svog potencijala... Tada bi bogovi bili ljubomorni na Zemlju, željeli bi da su i oni rođeni na Zemlji. Tada će Zemlja biti raj, pravi raj. Sada je pakao.

Ljubav bi trebala
biti nešto
najprirodnije, ali
nije. Naprotiv,
postala je
komplicirana.

Mržnja je
pak postala
jednostavna;
obučeni ste,
pripremljeni za
mržnju.

đuje, svi uvijek paze što će joj reći. Ona postaje fokus, središte svega – obitelji, prijatelja – ona postaje važna. Međutim, ako se previše veže za tu važnost, za to ispunjenje ega, nikada neće poželjeti ozdraviti. Držat će se bolesti. Psiholozi kažu da se mnogi ljudi drže bolesti zbog staničnih prednosti koje ona pruža. Bolesnici se grčevito drže svojih bolesti i boje se da će biti nitko i ništa ako ozdrave.

Tomu ih vi učite. Kad se dijete razboli, cijela je obitelj zabrinuta i pažljiva, što je potpuno neutemeljeno. Kad je dijete bolesno, brinite se o njegovu tijelu, ali ne posvećujte mu previše pažnje.

To je opasno, jer ako se uspostavi veza između bolesti i vaše pažnje... a to će se zasigurno dogoditi ako se prečesto bude ponavljalo. Svaki put kad se razboli, dijete postaje centar obitelji: tata sjedi kraj njega, dolazi liječnik, susjedi ga posjećuju, prijatelji se raspituju, donose mu poklone. Dijete se vezuje za to: sve mu to može toliko nahraniti ego da možda neće željeti da ozdravi. Ako dođe do toga, tada je ozdravljenje nemoguće. Tada ne pomaže nikakav lijek. Osoba postaje posvećena bolesti. To se događa mnogima.

odumrli su. Na Istoku je ljubav skoro nestala i ostala je samo meditacija.

Meditacija znači da se osjećate dobro u vlastitoj usamljenosti. Meditacija znači da ste vezani samo za sebe. Vaš je krug potpun s vama samima; ne istupate iz njega. Naravno, tako ste riješili devedeset devet posto problema, ali po koju cijenu? Bit ćete manje napačeni. Istočnjak je smireniji, staloženiji, živi u svojoj unutarnjoj pećini, zaštićen, zatvorenih očiju. Ne dopušta svojoj energiji da se kreće. Načinio je mali strujni krug, mali pokret energije u vlastitom biću, i time je zadovoljan. Ali njegova je sreća pomalo mrtva. Njegova sreća nije slavlje, nije radost. U najboljem slučaju, možete reći da nije nesreća. Kao da kažete da ste zdravi zato što vas ne muči nikakva bolest. No to nije neko naročito zdravlje. Zdravlje bi trebalo biti nešto pozitivno, sjaj sam za sebe – ne samo odsutnost bolesti. Onda je čak i leš zdrav samo zato što nema nikakvu bolest.

Tako smo mi na Istoku pokušali živjeti bez ljubavi, odreći se svijeta – to znači odreći se ljubavi. Džainistički, hinduistički, budistički redovnici ne smiju pričati o ženi kad su sami, ne smiju dodirnuti ženu, ne smiju je čak ni pogledati u oči. Kad im žena pride da ih nešto upita, oni moraju oboriti pogled. Moraju gledati u vrh vlastitog nosa da je ne bi slučajno pogledali. Jer, tko zna, možda nešto klikne... a čovjek je skoro bespomoćan u rukama ljubavi.

Oni ne posjećuju ljude i ne zadržavaju se dugo na istom mjestu zato što vezivanje i ljubav tada postaju mogući. Stoga se stalno kreću, lutaju i izbjegavaju ljude – izbjegavaju vezivanje. Stekli su neku ustajalu kvalitetu. Ništa ih ne uznemiruje, svijet im ne odvlači pozornost, ali oni nisu sretni, ne slave.

Na Zapadu se dogodilo upravo suprotno. Ljudi su pokušavali pronaći sreću putem ljubavi i stvorili su toliko problema. Izgubili su svaki kontakt sa samim sobom. Toliko su se udaljili od sebe da se više ne znaju vratiti. Ne mogu pronaći put, ne znaju gdje im je dom. Osjećaju se besmisleno, osjećaju se poput beskućnika i stalno pokušavaju uspostaviti nove odnose s ovom ženom, s onim muškarcem – heteroseksualne, homoseksualne, biseksualne. Pokušavaju na svaki način, ali unatoč tome osjećaju se prazno, jer samo vam ljubav može pružiti sreću, ali u njoj neće biti tištine. Kad ima sreće a nema tištine, opet nešto nedostaje.

Kada ste sretni bez tištine, sreća će vam biti kao grozница, uzbudjenje... Mnogo buke ni oko čega. To grozničavo stanje u vama će stvoriti napetost i iz svega toga neće se izrodit ništa osim jurnjave, trčanja. I tako jednoga dana shvatite da vam je sav trud bio uzaludan, jer pokušavali ste naći nekog drugog, a još niste našli ni sebe.

Ni jedan od ta dva načina nije polučio uspjeh. Istok nije uspio zato što je pokušao meditaciju bez ljubavi. Zapad nije uspio zato što je pokušao ljubav bez meditacije. Ja vam nastojim dati sintezu, cjelinu – što znači meditacija plus ljubav. Čovjek bi trebao biti sretan sam i sretan s ljudima. Treba biti sretan iznutra i treba biti sretan u vezama. Treba izgraditi prekrasnu kuću izvana i iznutra. Treba imati lijep vrt oko kuće i lijepu sobu. Vrt nije protiv sobe; soba nije protiv vrta.

Stoga bi meditacija trebala biti unutarnje sklonište, unutarnji hram. Kad god osjetite da vam je dosta svijeta, možete se povući u svoj hram. Možete se okupati u svom unutarnjem biću. Možete se pomladiti. Možete izići otjelovljeni, ponovno živi, svježi, mlađi, obnovljeni... Ali trebali biste biti u